

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KSL/RS/SŠ/17	Názov predmetu: Slovenský jazyk a literatúra s didaktikou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 6	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: N	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Ústna skúška z predmetu slovenský jazyk a literatúra, ktorú hodnotí komisia pre štátnu skúšku. Sumárne hodnotenie: 100 - 90%: A, 89 - 80%: B, 79 - 70%: C, 69 - 60%: D, 59 - 50%: E, pod 50%: FX.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent v dostatočnej miere ovláda poznatky o jazyku a o jazykovede vo všeobecnosti a o zákonitostiach všetkých rovín systému súčasného spisovného slovenského jazyka. V literárnej zložke spoznáva teóriu literatúry, metodológiu interpretácie umeleckého textu a dejiny slovenskej literatúry od raného stredoveku po súčasnosť v kontexte európskej literatúry. S týmito vedomosťami dokáže aktívne pracovať a využívať ich. Absolvent je schopný vykonávať samostatne profesiu učiteľa na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Dokáže projektovať, realizovať a reflektovať edukačné činnosti v rámci svojej predmetovej špecializácie. Vie tvoriť edukačné a metodické materiály aj s podporou digitálnych technológií. Má vedomosti a skúsenosti v oblasti metodológie výskumu v edukačných vedách všeobecne a v rámci didaktiky svojich predmetových špecializácií. Získané vedomosti o slovenskom jazyku a slovenskej literatúre umožnia absolventovi celoživotne si obnovovať a rozširovať znalosti z uvedených disciplín. Absolvent zároveň získa potrebné vedomosti v oblasti jazykovednej a literárnovednej slovakistiky, vrátane interjazykového a medziliterárneho priestoru, diachrónneho aspektu variantnosti jazyka, resp. didaktiky vyučovania jazyka i literatúry.	
Stručná osnova predmetu: Tézy k štátnym záverečným skúškam – rozširujúce štúdium slovenský jazyk s didaktikou 1. Fonetika a fonológia. Ortografická a ortoepická norma a najčastejšie pravopisné a výslovnostné chyby. 2. Fonetická a fonologická charakteristika slovenských vokálov a diftongov. 3. Fonetická a fonologická charakteristika slovenských konsonantov. 4. Metódy určovania foném. Vokalickej a konsonantickú alternácie a neutralizácie. 5. Základné morfológické pojmy, klasifikácia morfém. Slovné druhy, kritériá na ich delenie. 6. Substantíva, ich sémanticko-gramatická klasifikácia. Kategória rodu a životnosti, kategória čísla, pádu a deklinačný systém.	

7. Verbá, ich sémanticko-gramatická klasifikácia. Gramatické kategórie a konjugačný systém slovíes.
8. Adjektíva, ich klasifikácia. Stupňovanie. Zhoda. Príslovky.
9. Numeráliá a pronominá, ich funkčná a formálna charakteristika.
10. Lexikológia a jej disciplíny. Lexikografia. Slovo a lexéma, vlastnosti lexikálnej zásoby.
11. Lexikálna sémantika. Monosémia a polysémia. Spôsoby zmeny významu. Polysémia a homonymia.
12. Systémové vzťahy medzi lexémami. Lexikálna paradigma. Synonymia, antonymia.
13. Slovo tvorba. Slovo tvorná motivácia.
14. Preberanie lexém z cudzích jazykov.
15. Viacslovné lexikálne jednotky. Frazeológia. Lexikálna syntagmatika.
16. Syntagmatika, syntaktické vzťahy. Druhy syntagiem. Spôsoby vyjadrovania vzťahu závislosti v syntagme.
17. Gramatická stavba viet. Jednočlenné a dvojčlenné vety. Komunikačné typy a modálna stavba viet.
18. Vetné členy. Sémantické typy príslovkových určení.
19. Polopredikatívne konštrukcie.
20. Súvetie, typy súvetí.
21. Predspisovné obdobie vývinu slovenského jazyka. Jazykové pamiatky, kultúrna západoslovenčina, stredoslovenčina.
22. Cudzie vplyvy na vývin slovenčiny – historické hľadisko.
23. Bernolákovské a štúrovské obdobie v dejinách slovenského jazyka.
24. Matičné a martinské obdobie v dejinách slovenského jazyka.
25. Jazyková kultúra a vývin kodifikácie od vzniku ČSR po súčasnosť.
26. Nárečie a národný jazyk. Predmet, základné pojmy a metódy dialektologického výskumu.
27. Spracovanie nárečového materiálu. Atlas slovenského jazyka. Slovník slovenských nárečí.
28. Charakteristika slovenských nárečí.
29. Sociolingvistika. Stratifikácia jazyka, existenčné formy (variety) národného jazyka.
30. Viacjazyčné prostredie, jazykové kontakty a vplyvy.
31. Informačné zdroje, pomôcky pri výučbe slovenského jazyka.
32. Čítanie s porozumením v školách s VJM
33. Triedenie jazykových cvičení v učebnom predmete slovenský jazyk. Vyučovanie morfológie a syntaxe.
34. Diagnostika, kontrola, hodnotenie.
35. Štátny vzdelávací program, rámcový učebný plán, vzdelávacie štandardy.
36. Metódy vyučovania slovenčiny ako prvého jazyka.
37. Metódy vyučovania slovenčiny ako druhého jazyka.
38. Kooperatívne vyučovanie slovenského jazyka.

Tézy k štátnym záverečným skúškam – rozširujúce štúdium slovenská literatúra s didaktikou

1. Staršia slovenská literatúra – staroslovienske obdobie, stredovek, latinský humanizmus. Literárne prejavy baroka. Prvé nacionálne spory a ich literárne prejavy.
2. Klasicizmus - slovenská literatúra v rokoch 1780-1800. Charakteristika doby. Tvorba a činnosť Bernoláka, Bajzu, Fándlyho a Doležala.
3. Nové ideovo-estetické impulzy v literárnom procese (1800 - 1818). Charakteristika doby a najvýznamnejších predstaviteľov (Palkovič, Tablic, Šafárik, Hamuljak a i.).
4. Formovanie školskej osvietenskej literatúry pre deti a mládež.
5. Život a kultúrna činnosť Jána Kollára.
6. Vyvrcholenie klasicizmu v tvorbe Jána Hollého.

7. Typológia slovenského romantizmu. Spoločenské, kultúrne, organizačno-publikačné, jazykové a estetické predpoklady. (L. Štúr, J. M. Hurban, M. M. Hodža). Poézia štúrovcov (žánre, témy, predstavitelia).
8. Próza štúrovcov (žánre, témy, predstavitelia).
9. Typológia a spoločenský kontext slovenského realizmu (1880-1918). Predstavitelia opisného realizmu
10. Kritický realizmus a slovenská moderna
11. Poézia v období realizmu. P. Országh-Hviezdoslav a Ivan Krasko.
12. Základné charakteristiky a výzvy medzivojnovnej literatúry. Naturalizmus v slovenskej próze – L. Nádaši Jégé a G. Vámoš.
13. Medzivojnovný román – M. Urban, Jozef Cíger-Hronský, M. Rázus. Lyrizovaná próza.
14. Medzivojnovná slovenská poézia (vitalizmus, poetizmus, literárna tvorba davistov, nadrealizmus, katolícka moderna).
15. Vnútna periodizácia slovenskej literatúry v rokoch 1945-1989. Romány prechodného obdobia: F. Hečko (Červené víno) a D. Tatarka (Farská republika). Schematizmus, odmák a destalinizácia slovenskej literatúry (V. Mináč, F. Hečko, D. Tatarka, P. Karvaš, L. Mňačko, M. Lajčiak, A. Bednár atd.).
16. Povstalecká a vojnová próza (V. Mináč, R. Jašík, L. Mňačko, L. Lahola, A. Bednár, L. Ťažký).
17. Nové trendy v próze 60-80. rokov. Súkromné témy, historizujúca tvorba, južný kolorit a postmoderné tendencie.
18. Vývoj slovenskej drámy (P. Karvaš, L. Lahola, J. Solovič, K. Horák) a humoru (LplusS, T. Janovic, RND)
19. Slovenská poézia od roku 1945. M. Rúfus a M. Válek: typologické porovnanie, diela. Poézia konkretistov a „osamelých bežcov“
20. Slovenská literatúra po roku 1989. Zmenené politické podmienky, populárne témy, autori, trendy, organizačná infraštruktúra. Pokus o zachytenie zmien po roku 1989 (P. Pišťanek, M. Žiak, L. Grendel) Spracovanie udalostí komplikovaného 20. storočia: P. Rankov, S. Štepka a iní. Južné motívy.
21. Ľudová rozprávka.
22. Umelá (autorská) rozprávka.
23. Ľudová a umelá (autorská) balada.
24. Ľudová povesť.
25. Autorská (umelá) povesť.
26. Poviedka a novela pre deti a mládež.
27. Dobrodružný román.
28. Historický a vedecko-fantastický román.
29. Román s dievčenskou hrdinkou a chlapčenským hrdinom.
30. Literatúra faktu v slovenskej literatúre.
31. Vonkajšie metódy vo vyučovaní literatúry (metóda čítania, písania, počúvania).
32. Vonkajšie metódy vo vyučovaní literatúry (metóda predvádzania, pozorovania, rozhovoru).
33. Vnútné metódy vo vyučovaní literatúry.
34. Metodológia interpretácie literárneho textu (teoretické východiská a problémy).
35. Poézia Slovákov v Maďarsku.
36. Próza Slovákov v Maďarsku.
37. Poézia Slovákov v Rumunsku.
38. Próza Slovákov v Rumunsku.
39. Poézia Slovákov v Srbsku.
40. Próza Slovákov v Srbsku.

Odporúčaná literatúra:

Uvedená v informačných listoch povinných predmetov študijného programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 40

A	B	C	D	E	FX
7.5	27.5	20.0	22.5	22.5	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 06.05.2021

Schválil: garantdoc. Dr. Ivan Halász, PhD.halasz@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho					
Fakulta: Pedagogická fakulta					
Kód predmetu: KSL/RS/ZPO/19		Názov predmetu: Záverečná práca a obhajoba			
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná					
Počet kreditov: 2					
Odporúčaný semester/trimester štúdia:					
Stupeň štúdia: N					
Podmieňujúce predmety:					
Podmienky na absolvovanie predmetu:					
Výsledky vzdelávania:					
Stručná osnova predmetu:					
Odporúčaná literatúra:					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 40					
A	B	C	D	E	FX
12.5	20.0	25.0	27.5	15.0	0.0
Vyučujúci:					
Dátum poslednej zmeny: 06.05.2021					
Schválil: garantdoc. Dr. Ivan Halász, PhD.halasz@ujs.sk					